

A dramatic silhouette of Christ on the cross, set against a vibrant sunset sky with golden and orange clouds. The cross is a simple wooden structure, and the figure of Christ is clearly defined against the bright background.

HET KRUIS VAN CHRISTUS

D.H. HOUGH

Het Kruis van Christus

Christus vernederde Zichzelf tot de dood van het kruis ^{FIL.2:8}. Uit deze vernedering groeide de grootste triomf van de wereldgeschiedenis. Ook voor ons gelovigen is met het kruis een onvermijdelijke noodzakelijke vernedering verbonden, die op dezelfde manier tot overwinning leidt. Van nature willen we niet met deze schande, die het kruis voor ons betekent, instemmen en dat beamen. Ons vlees komt daartegen in opstand; want het zoekt naar zelf-verhoging en eigen roem. Het woord van het kruis is voor velen een dwaasheid, het lijkt dwaas en zwak te zijn, maar juist daarin wordt Gods wijsheid en kracht bewezen ^{1Cor.1:18-25}.

Vijanden van het kruis

Hoewel wij gelovigen zijn en als zodanig zeker mogen zijn van onze redding, zijn we vaak vijanden van het kruis van Christus ^{FIL.3:18}. Zouden wij in deze weg volharden en aan het vlees toegeven, dan zou dit tot verlies voor de bēma van Christus leiden.

Het is opmerkelijk, dat Paulus over de vijanden van het kruis van Christus niet wanhoopt en ook geen ban over hen uitspreekt, maar eerder over hen klaagt. Het is triest dat een mens, die door het bloed van Christus gerechtvaardigd is, de weg van het kruis in zijn leven vermijdt, maar het is menselijk. Toch zou niemand van ons inderdaad graag een vijand van het kruis zijn. Daarom zouden wij de dringende waarschuwing van de apostel ter harte nemen.

Slaven van Christus Jezus

Paulus behandelt in de brief aan de Filippenzen de wandel en dienst van de gelovigen. Hij noemt zich als schrijver van de brief niet apostel, maar *slaaf* ^{FIL.1:1}. Hij presenteert in deze brief geen fundamentele waarheden van de leer, maar toont hoe een gelovige zou wandelen en dienen. Alles, wat wij in de dienst voor onze Heer doen, moet wel met de leer overeenstemmen, zoals dat in de brieven aan de Romeinen en Efeziërs is opgeschreven. In de Filippenzenbrief brengt Paulus het thema van de vernedering van Christus ter sprake en wijst ons op het gevaar, dat wij onbedoeld vijanden van het kruis kunnen worden.

We willen onze Heer zeker graag trouw dienen, maar willen wij dat ook op Zijn manier doen? Voeren wij ons dienstwerk uit, zonder onszelf op de schouders te kloppen? Kunnen wij Hem oprecht dienen in het bewustzijn, dat wij absoluut niets aan onze redding kunnen toevoegen? Alleen Christus kon de redding bewerken en heeft dit voor allen eens voor altijd gedaan, daar aan het kruis op Golgotha. Als de Schrift tegen ons zegt, dat er voor ons geen roem overblijft, dan omvat dat alles. De weg van het kruis laat geen ruimte voor zelfgenoegzaamheid.

In de gelijkenis van de Farizeeër en de tollenaar wordt uiteengezet, dat de Farizeeër zeer trots op zijn dienst was en dat dan uitdrukt met de woorden: “*O God, ik dank U dat ik niet ben zoals de andere mensen, rovers, onrechtvaardigen, overspelers of ook als deze tollenaar. Ik vast tweemaal per Sabbat¹. Ik geef tienden van alles, wat ik bezit*” ^{Luc.18:9-14}. Zo’n houding stemt helemaal niet overeen met de weg van het kruis. Alle werken van de Farizeeër waren goed en rechtvaardig; maar hij verhoogde zichzelf en dacht uit eigen kracht iets bijzonders voor God te hebben gedaan. Door deze eigengerechtigheid deed hij alles weer te niet. Ook de belijdenis van de tollenaar: “*O God, wees met mij, de zondaar, verzoend*”² zou zonder waarde zijn als het uit

¹ HSV: per week

² HSV: genadig

verkeerde motieven voortkwam. De tollenaar was niet “gerechtvaardigd”, omdat zijn gebed zo veel beter was dan dat van de Farizeeër, maar omdat hij zich volkomen afhankelijk wist van God.

Op het aardse zinnen

De vijanden van het kruis van Christus, waarover het in Filippenzen 3:18 en 19 gaat, zijn ondanks alles gelovigen, die Gods genade hebben ervaren en weten, dat Hij Zijn Zoon voor hen heeft overgegeven. Waarschijnlijk raken wij allemaal soms in een situatie, waarin wij als vijanden van het kruis moeten worden gezien, omdat wij de wereldse dingen te veel liefhebben of zo tevreden en trots op onze daden zijn, dat wij niet volkomen op God vertrouwen en Zijn (naderings)gave niet voldoende achten ^{Ef.2:8}, maar veel meer geneigd zijn tot het aardse.

De aardse, wereldse orde is in wezen gericht op egoïsme, op zielse dingen en lege ambitie. Dat zijn verklaarde vijanden van God. Verrassend genoeg zijn dat ook onze ergste vijanden. Hoe afgezaagd het ook mag klinken, het is nog steeds waar, dat we niet echt gelukkig zijn als we aardse goederen vergaren en het ons goed gaat ten koste van anderen. Desondanks klampen wij ons vast aan rijkdom, aanzien en veel andere zaken, die toch op het kruis zijn afgedaan. Zo worden we, wat onze dienst aangaat, tot vijanden van het kruis, dat toch de basis werd voor onze verzoening en rechtvaardiging. Op het aardse te zinnen en daardoor een vijand van het kruis te worden, kan velerlei vormen hebben. Het vertoont zich in trots, als wij (net als de Farizeeër) zo handelen, alsof wij God gunst op een of andere manier door onze dienst kunnen winnen. Of als ontkend wordt, dat datgene wat door het kruis bewerkt werd, ook inderdaad allesomvattend en volledig geldig is.

Zulke gedachten verduisteren de heerlijkheid van God en zijn volledig in tegenspraak met Zijn woord van het kruis. Het kruis geldt *voor allen*, eens en voor altijd. Niets is er nog om toe te voegen, het heeft zijn doel volkomen bereikt, de uitwerking ervan sluit allen in, zonder uitzondering. Onze “hulp” is volkomen onnodig. Wat zouden wij dan nog kunnen doen, dat Christus niet al voor ons gedaan heeft? Vijanden van het kruis, die op het aardse bedacht zijn, zijn we ook als we jaloers, haatdragend, afgunstig of minachtend zijn. Dat alles is niet met het kruis te verenigen, net zomin als gekonkel, laster, arrogantie, egoïsme en andere soortgelijke dingen.

Vernietiging of redding?

Er zijn twee mogelijkheden om met een vijand af te rekenen, of hij wordt vernietigd of hij wordt een vriend. De dood is zeker de meest hardnekkige en felste vijand. Aangezien hij een onpersoonlijke macht is, kan God met hem zo te werk gaan als in 1 Cor. 15:26 staat: “*De laatste vijand, die tenietgedaan wordt, is de dood*”. Maar als een schepsel de vijand is, dan doet God toch iets heel anders. Hij verandert het in een vriend. “*Want als wij, toen wij vijanden waren, met God door de dood van Zijn Zoon verzoend werden, hoeveel te meer zullen wij, nu verzoend, in Zijn leven gered worden!*” ^{Rom. 5:10}.

Op het eerste gezicht lijkt het alsof de vijanden van het kruis van Christus zullen worden vernietigd ^{Fil.3:19}, net zoals de dood zal worden tenietgedaan. Dat kan echter niet kloppen, daar het kruis onze redding heeft bewerkt. Bij nader inzien we realiseren we ons, dat de uitspraak in de Filippenzenbrief een stijlfiguur is, waarin degenen die handelen worden gelijkgesteld aan hun daden. Het is het dienstwerk van de gelovigen, dat hier volgens de context centraal staat; het zijn de zelfingenomen, egoïstische en door trots gedreven werken die vernietigd moeten worden. Dit komt overeen met wat Paulus zegt in 1 Cor. 3:10-15. Allen, die figuurlijk gesproken met “hout, hooi en stro” bouwen, hun werken zullen verbranden, zij zullen voor de bēma van Christus daar

geen loon voor ontvangen. Dat heeft echter niets met hun redding te maken. Letterlijk staat daar: *“Hij zelf echter zal gered worden, maar wel zo: als door vuur heen”*.

Als onze dienst gekenmerkt wordt door de ziel en aards is en als die hoofdzakelijk onze gevoelens bevredigt en niet tot verheerlijking van God bijdraagt, dan blijft er niets van over. Menselijke regeringen accepteren belastingen en diensten, zelfs als deze voortkomen uit oneervolle, ja zelfs criminele daden. De Heer echter zal geen dienst tolereren, die is verontreinigd door trots op eigen werken of ontspringt aan egoïstische motieven of alleen wordt gedaan om in Zijn hemels koninkrijk te komen. Wijzelf zullen blij zijn als op die dag al onze onwaardige, waardeloze en verkeerde werken verbranden.

Gelovigen die het kruis te schande hebben gemaakt door gewetenloos vast te houden aan de opvatting dat de overgrote meerderheid van de mensen een eindeloze pijniging of vernietiging verdient, zullen zeker blij zijn en liever hebben dat zo'n “dienst” naar het vuur wordt verwezen, dan dat een schepsel voor wie Christus Zijn bloed vergoot, in eeuwige pijniging moet branden. Wij zullen allemaal wensen, dat onze onjuiste leringen, onze verkeerde dienst, onze nutteloze werken vernietigd worden.

Aan de andere kant zullen allen, die mede-navolgers waren van de apostel Paulus ^{Fil.3:17}, die alle aardse eer en elk werelds voorrecht als afval hebben geacht ^{Fil.3:8} en Hem in plaats daarvan de eer gaven, op die dag de overwinningskrans van de gerechtigheid ontvangen ^{2Tim.4:8}.

Vrienden van het kruis

Het is een ironie, dat de heerlijkheid van de vijanden van het kruis van Christus “in *hun* schande” is ^{Fil.3:19}, terwijl de heerlijkheid van het kruis berust op de schande die Christus moest verdragen. Wat de mens als heerlijkheid ziet, zal hem schande brengen, maar de schande van het kruis leidt tot leven en ware heerlijkheid.

Wij zouden nooit proberen de schandelijke ontering van de kruisiging van Christus mooier voor te stellen of te bagatelliseren. Het is Gods welbehagen, om dat wat zwak en onteerd is, tot een overweldigende triomf te maken. En dat is aan het kruis zo heerlijk tentoongespreid als nergens anders. Vrienden van het kruis zijn er vast van overtuigd, dat de genade van God voor allen voldoende is, dat niets en niemand daarvan uitgesloten is en alles heerlijk wordt voltooid.

Wij allemaal zouden wel wensen net als Abraham “vriend van God” te worden genoemd ^{Jac.2:23} en werkelijk vrienden van het kruis van Christus te zijn. *Wij* zouden onze Heer graag op net zo'n waardige manier willen dienen net als Abel, die een welkom offer bracht, of net als Jozef en Daniël, die niets kwaads wilden doen, hoewel zij daardoor wereldse eer en titels hadden kunnen verkrijgen. Toch is het moeilijk om niet als Kain te zijn en de vruchten van eigen werk voor God in de weegschaal te leggen. Als wij vrienden van het kruis willen zijn, zouden wij bedenken, dat al het werken van waarde alleen van God uitgaat en voor ons door de schande van het kruis tot winst wordt.

Voorbeelden

Wij hoeven ook niet te kijken naar Abel, Jozef en Daniël als voorbeeld voor ons gedrag. De Filippenzenbrief laat ons voorbeelden genoeg zien, die wij kunnen navolgen. *“Wordt gezamenlijk navolgers van mij, broeders en let op hen die zo wandelen, zoals jullie ons tot voorbeeld hebben”* ^{Fil.3:17}. Timotheus was een vriend van het kruis, omdat hij niet zijn eigen belang zocht, maar dat van Christus Jezus ^{Fil.2:21}. Epafroditus was een vriend van het kruis, omdat hij zijn ziel (zijn persoonlijk welzijn) riskeerde, ter wille van het welzijn van de apostel ^{Fil.2:25-30}.

Paulus zelf is een bijzonder voorbeeld voor ons, in het beheer van de genade. Zijn dienstwerk kwam niet neer op het “bouwen” en oprichten van schitterende bouwwerken ter ere van Christus. Hij diende, “om Hem te kennen en de kracht van Zijn opstanding, en de gemeenschap van Zijn lijden” ^{Fil.3:10}. Zijn doel was niet een grote aanhang (de meesten verlieten hem hoewel zij gelovigen waren ^{2Tim.1:15}), maar om Christus te winnen en in Hem gevonden te worden ^{Fil.3:8,9}. Laten we niet moe worden, om in ons gedrag hen na te volgen, die ons tot voorbeeld zijn gesteld, opdat het kruis niet alleen het middelpunt van ons geloof is, maar ook van onze trouw en onze geloofwaardigheid in wandel en dienst.

Dean H. Hough
U.R. 2-3/2024
Vert. RitaBJ